

PUBLICAȚII și EVENIMENTE

Richard Dawkins – *Ceasornicarul orb*; traducere de Simona Mudava, Editura Humanitas, București, 2009, pp. 420, ISBN: 978-973-50-2461-1.

Ceasornicarul orb, prezentă pentru prima dată în traducere românească, este una dintre cele mai cunoscute cărți ale autorului de renume internațional, Richard Dawkins. Prima ediție a apărut în 1987, an în care a primit totodată premiul *Royal Society for Literature* și premiul pentru literatură *Los Angeles Times*. Richard Dawkins este deja familiar publicului român prin traducerea *Genei Egoiste* (2007, Editura Tehnică). *Ceasornicarul orb* este în primul rând creația de marcă a unui etolog și biolog teoretician de excepție, dar ea va fi apreciată pentru frumusețea prozei și claritatea argumentării.

Centrul atracției este provocarea pe care o lansează Dawkins: aceea de a înțelege poate cel mai fascinant proces al lumii vii - evoluția prin selecție naturală și emergența complexității biologice. Cartea este o uimitoare scriere de popularizare a științei biologice, o adevărată delectare pentru iubitorii științei și ai discursurilor raționale, de tip argumentativ și explicativ în general. Darwinismul este confruntat cu o teorie alternativă - cea a designului inteligent - pentru a explica uimitoarea complexitate adaptativă a lumii biologice. Întregul arsenal explicativ - de la improbabilitate, acumularea variațiilor, la reconstituirea ramurilor evolutive și redarea tuturor implicațiilor pe care o afirmație le poate avea în acest cadru - este folosit pentru a respinge creaționismul și pentru a înlătura dubiile privind sursa complexității formelor vii. Cititorii se vor familiariza extrem de ușor cu aparatul conceptual din știința biologiei evoluționiste și cu modele de explicație, confirmare și raționament științific - uneori deosebit de rafinate -- caracteristice lui Dawkins.

Michael Shermer – *De ce cred oamenii bazaconii*; traducere de Anca Florescu-Mitchell, Editura Humanitas, București, 2009, pp. 392, ISBN: 973-50-2481-9.

Michael Shermer este editorul fondator al revistei *Skeptic*, director executiv al *Skeptic Society* și editorialist al revistei *Scientific American*. Volumul de față - traducerea ediției din 2002 (prima ediție a apărut în 1997) - este fidel ideii călăuzitoare împrumutate de la cunoscutul astronaut și cercetător Carl Segan: scepticismul inflexibil devine fără doar și poate impermeabil ideilor noi, dar, pe de altă parte, o prea mare și necritică acceptare a ideilor păgubește prin incapacitatea descinderii între idei utile și cele lipsite de valoare.

Spiritul critic al lui Shermer analizează pe parcursul cărții subiecte sensibile dar care se regăsesc în viața cotidiană: relația dintre cercetarea științifică și scepticism, pseudoștiința și superstiții, evoluționism versus creaționism. Contextul anecdotic sau narativ se împletește cu argumente și referințe istorice și bibliografice valoroase pentru fiecare miez al dezbaterii (de multe ori, adevărate puncte de cotitură în istoria filosofiei). Însă dincolo de țesătura textului, răzbate neobositul efort al lui Shermer de a trezi spiritul critic al cititorului, de a-l provoca cu întrebări, de a scoate la iveală supoziții ascunse ale raționamentului. Cartea devine o cale importantă pentru un model de raționalitate

autentică, cizelată de o gândire critică. Bibliografia extinsă regăsită la sfârșitul volumului este binevenită pentru cei care doresc să aprofundeze dezbaterile cu miză științifică și epistemologică.

Frederick Copleston – *Istoria filosofiei, Vol II. Filosofia Medievală*; Editura All, București, 2009, pp. 648, ISBN: 978-973-57-1614-1.

Cititorii români au ocazia să își completeze biblioteca de istorie a filosofiei cu volumul al II-lea al colecției extrem de valoroase al cărei autor este Frederick Copleston. Veți regăsi maniera de conceptualizare și abordare prezentă în volumele anterior traduse. Acest tom face lumină asupra perioadei medievale, incluzând și perioada pre-medievală: scrierile patristice, Sf Augustin, Boetius, urmași de renașterea caroligiană, avându-l ca reprezentant pe John Scotus Eugena. Perioada medievală este extrem de bine elaborată: de la problema universalilor, Sf Anselm din Canterbury, filosofia islamică la Sf Bonaventura, Toma D'Aquino și Scotus. Acolo unde a considerat binevenit, Copleston dedică fiecărui filosof marcant capitole separate unor probleme care sunt de sine stătătoare, ca de exemplu: teoria cunoașterii sau teoria morală și politică la Toma D'Aquino, controversa acestuia cu scrierile lui Aristotel, teologia naturală a lui Scotus, lumea Sf Augustin, gânditorii franciscani etc.

Cuprinzător, bine documentat și organizat, volumul al II-lea al seriei Copleston își are locul său în biblioteca oricărui cititor avid de a avea sub aceleași coperti cuprinse pe de o parte izvoarele și curente de gândire filosofice din perioada medievală, și, pe de alta, referiri paralele la viața și opera autorilor.

Laurențiu Staicu (editor) – *Raționalitate și evoluție. Explorări filosofice ale complexității (volumul I)*; Editura Universității din București, 2009, pp. 352, ISBN 978-973-737-665-7

Acest volum reunește mai multe studii realizate în cadrul proiectului „Fundamente teoretice și metodologice ale modelării dinamicii sistemelor complexe socio-ecologice” desfășurat pe parcursul a trei ani între 2006 și 2008. Compusă din nouă studii semnate, în ordinea din volum, de către Ilie Pârvu, Constantin Stoenescu, Virgil Iordache, Laurențiu Staicu, Mircea Flonta, Sorin Costreie, Emanuel-Mihail Socaciu, Mihai Radu Solcan și Mircea Dumitru, cartea reprezintă o incursiune interesantă în domeniul complexității de graniță care caracterizează sistemele sociale și naturale. Foarte bine documentate, studiile din volum oferă o explorare și o analiză critică și încearcă să scoată în evidență posibilități de rafinare și ajustare a ipotezelor emise până acum în studiul complexității.

* * *

Concurs de eseuri

Revista de Filosofie Analitică organizează un concurs de eseuri filosofice pentru studenți și masteranzi. Texte de filosofie analitică pot fi trimise, în condițiile enumerate la rubrica pentru autori, pe adresa redacției, redactia@srfa.ro, până la data de **1 martie 2010**.

Lucrările vor fi apreciate de un juriu format din membri ai Consiliului Științific al RFA.

Cel mai bun text va fi inclus în numărul viitor al revistei. În situația în care mai multe lucrări vor îndeplini standardele cerute pentru publicare ele vor apărea în numere succesive.